

Visie en beleid voor de gezonde schoolkantine

Het werken aan een gezond en duurzaam voedingsaanbod in de kantine en aandacht voor gezonde en duurzame voeding in de lessen zijn goede stappen om, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) het zegt: de gezonde keuze gemakkelijk te maken, voor de leerlingen. Daarnaast is het belangrijk om de visie van de scholen omtrent deze onderwerpen vast te leggen in het school(gezondheids)beleid. Op die manier wordt gezonde en duurzame voeding structureel verankerd binnen de school. Zet het schoolbeleid vervolgens op de agenda van het directieoverleg, bestuursvergaderingen en ouderraadbijeenkomsten. Dit document is een hulpmiddel bij het ontwikkelen van de schoolvisie op het voedingsbeleid binnen de school.

Visie

In de visie beschrijf je in grote lijnen wat het schoolbeleid is en hoe wordt omgegaan met alle onderwerpen waarbij voeding een rol speelt, zoals het aanbod in de kantine, schoolfeesten, vergaderingen en andere bijeenkomsten (zie ook pagina 28 en 29 van de [Handleiding voor De Gezonde Schoolkantine](#)).

Voorbeeldtekst visie

Onze school is een omgeving waar gezond kiezen gemakkelijk moet zijn, omdat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van de leerlingen. We kiezen voor een positieve aanpak, waardoor niemand zich buitengesloten of beoordeeld hoeft te voelen. Gezond kiezen gaat over goed voor jezelf zorgen en niet over schoonheidsidealen. We vinden het belangrijk dat het aanbod in de kantine en automaten gezond is. In de lessen leren de leerlingen over gezond gedrag en in de kantine kunnen zij dit in de praktijk brengen. Zo ontmoeten theorie en praktijk elkaar. Het feit dat er in de omgeving ongezonde producten te koop zijn, is geen reden om deze ook binnen de school aan te bieden. De school is ook een beschermende plek. Niet alleen als het om roken, alcohol of drugs gaat, maar ook als het om voeding gaat. Onze docenten en staf stimuleren de gezonde keuze, hebben oog voor duurzaamheid en geven het goede voorbeeld. We streven naar een gezond en duurzaam aanbod voor alle bijeenkomsten van onze school. Gezondheidsbevordering en -preventie blijven niet beperkt tot projectmatig, klassikaal onderwijs, maar moeten worden aangepakt in een breder perspectief. We hebben een integraal schoolgezondheidsbeleid waarin aandacht is voor een gezond en veilig schoolklimaat, een helder voedingsbeleid, het stimuleren van sport en bewegen en een brede gezondheidseducatie. Dit alles in samenspraak met leerlingen, ouders en het schoolteam. De GGD ondersteunt de school hierbij.

Laat het weten!

Het is goed om te zorgen dat de visie op het voedingsbeleid bij alle betrokkenen bekend is. Dit vergroot de kans dat het breed gedragen wordt. Neem het op in de schoolgids, schrijf erover in nieuwsbrieven voor leerlingen en ouders, besteed er aandacht aan op de website van jullie school, etc. Kom er regelmatig op terug en kijk of de tekst met de realiteit klopt. Vraag wat mensen ervan vinden en of ze zich in de visie herkennen. Gezond kiezen kan zo echt bij de schoolcultuur gaan horen.

Hieronder staat een voorbeeld van hoe de school kan communiceren over het voedingsbeleid met de ouders. Het komt uit een nieuwsbrief van een middelbare school in Zwolle:

Gezonde school

In het kader van het gezonde school beleid verkopen we in onze kantines veel gezonde producten. Het komt weleens voor dat leerlingen grootverpakkingen meenemen of veelal kopen bij de supermarkt in de buurt van school. Wij willen u er op wijzen dat dit niet mag op school. Ook willen wij u erop wijzen dat het drinken van energiedrankjes op school in klas 1 en 2 verboden is.

Beleid

De visie vormt de basis voor het voedingsbeleid. Afhankelijk van de mate waarin binnen je school al sprake is van een uitgewerkt beleid, kiezen jullie zelf welke criteria overgenomen en ingevoerd worden.

Een voorbeeld: het criterium 'Er wordt structureel aandacht besteed aan gezonde voeding in de lessen' kan onder andere uitgewerkt worden door te beschrijven welk lesmateriaal wordt gebruikt, tijdens welke lessen en in welke klassen. Zo geef je een concrete invulling aan dit aspect van het voedingsbeleid.

Onderstaande criteria met betrekking tot aanbod, curriculum, betrokkenheid en omgeving zijn van belang in een schoolvoedingsbeleid en kunnen worden uitgewerkt passend bij je eigen school.

1. Aanbod

- Het aanbod in de schoolkantine (balieverkoop en automaten) voldoet aan de Richtlijnen Goede Voeding van het Voedingscentrum zoals deze zijn uitgewerkt in de Schijf van Vijf;
- Producten voor de schoolkantine worden duurzaam ingekocht;
 - ◆ Producten worden lokaal ingekocht
 - ◆ Er wordt gewerkt met seizoensproducten
 - ◆ Er wordt gelet op herkomst van vlees, vis en zuivel
 - ◆ Er wordt gelet op keurmerken, zoals biologisch en Max Havelaar;
- Er wordt gelet op portiegrootte van vlees, vis en zuivel;
- Er is een vegetarisch alternatief.

2. Curriculum

- Er wordt structureel aandacht besteed aan gezonde voeding in de lessen;
- Er wordt structureel aandacht besteed aan duurzaamheid in de lessen.

3. Betrokkenheid

- Leerlingen zijn actief betrokken bij het aanbod in de kantine;
- Leerlingen worden aangesproken op het geldende voedingsbeleid;
- Er zijn afspraken over het meenemen van eten en drinken naar school;
- Docenten zijn actief betrokken bij het aanbod in de kantine;
- De directie is actief betrokken bij het aanbod in de kantine;
- De kantinebeheerder(s)/cateraar is actief betrokken bij het aanbod in de kantine;
- Ouders zijn betrokken bij het thema voeding op school;
- Nieuwe medewerkers worden ingelicht over het voedingsbeleid op school;
- Medewerkers geven het goede voorbeeld wat betreft gezond eten en drinken;
- Er is met regelmaat contact met de GGD in de regio met betrekking tot het aanbod in de kantine;
- Er wordt regelmatig met de betrokkenen overlegd welke verbeterstappen gemaakt kunnen worden.

4. Omgeving

- In elke pauze is er toezicht in de kantine;
- In de kantine wordt er gewerkt volgens de HACCP-regels;
- Er zijn maatregelen om voedselverspilling tegen te gaan;
- Materialen worden gerecycled;
- Er wordt milieuvriendelijk materiaal gebruikt;
- Er wordt zuinig omgegaan met energie;
- Er zijn afspraken gemaakt met winkels die eten en drinken verkopen in de buurt van de school;
- Er zijn regels over het verlaten van het schoolterrein door leerlingen in pauzes en tussenuren.